

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

_____ Т.Ф. Бірюкова

«_____» _____ 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРИКЛАДНІ МЕТОДИКИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
підготовки магістрів

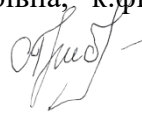
денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціальна робота

спеціальності 231 Соціальна робота

галузі знань 23 Соціальна робота

ВИКЛАДАЧ: Широбокова Ольга Олександрівна, к.філос.н., доц., доц. кафедри філософії,
публічного управління та соціальної роботи

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, ПУ та СР

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2024 р.
Завідувач кафедри філософії, ПУ та СР

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: *mollyshirobokova@gmail.com*

Телефон: +38(066)-266-51-36

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); *Viber, Telegram, What`s up*

Кафедра: філософії, публічного управління та соціальної роботи, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчального курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Прикладні методики в соціальній роботі» є формування необхідних знань та умінь у майбутніх соціальних працівників щодо використання методичних прийомів та засобів творчої діяльності при роботі з різними категоріями клієнтів соціальної роботи для більш ефективної взаємодії з клієнтами, з метою їх підтримки, надання кваліфікованої допомоги, сприяння успішної соціалізації шляхом розвитку внутрішніх ресурсів клієнтів; оволодіння студентами теоретичними основами, змістом та технологіями надання компетентної соціальної допомоги різним категоріям населення; підготовка майбутніх соціальних педагогів до професійної діяльності в системі соціальних служб, закладах освіти і установах соціальної сфери.

У разі успішного завершення курсу засвоївши принципи, структуру та зміст прикладних методик в соціальній роботі студент зможе: розв'язувати задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності; оцінювати проблеми, потреби, специфічні особливості та ресурси клієнтів; спрямовувати зусилля клієнтів на вирішення їх проблем засобами прикладних методик; дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи; спостерігати та інтерпретувати вербальну та невербальну поведінку клієнта; взаємодіяти з різними групами клієнтів; встановлювати контакт з клієнтом, налагодження довірливих, доброзичливих, толерантних відносин.

Курс «Прикладні методики в соціальній роботі» будується на знаннях отриманих в межах курсів: «Загальна психологія» «Самоорганізація особистості», «Теорії і методи соціальної роботи» та тісно пов'язаний з такими курсами як: «Персонологія», «Деонтологія», «Теорія соціальної роботи», «Психодіагностика» та ін.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	10 год.	
Семінарські заняття	20 год.	
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		

Самостійна робота	87 год.
Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=37047&lang=ukr&news_code=chajka---rina-yuriyivna Кількість: 1 год. особисті – четвер, з 9:00 до 11:30, IV корпус, ауд. 315; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: mollyshirobokova@gmail.com
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6994

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>ЗК 02. Здатність розробляти і управляти проектами; ініціювати, планувати та управляти соціальними змінами для вдосконалення існуючих та розроблення нових соціальних систем.</p> <p>ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді.</p> <p>ПРН 06. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.</p>	<p>Опрацювання першоджерел; опитування на практичних заняттях; тестування в системі Moodle; написання есе; завдання на порівняльний аналіз, творчі завдання.</p>
<p>СК02. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.</p> <p>СК03. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.</p> <p>СК12. Здатність визначати методи та заходи подолання складних життєвих обставин сімей, дітей та молоді у територіальній громаді.</p> <p>ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних</p>	<p>Відповіді на практичних заняттях</p> <p>Підготовка індивідуального дослідницького завдання з використанням прикладних методик, використання елементів інформальної освіти.</p>

обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.	
СК15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій соціальної роботи відповідно до запитів та умов правового режиму воєнного стану.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання з презентацією та демонстрація його результатів
ПРН 16. Розробляти соціальні проєкти у сфері євроінтеграційних трансформацій на високопрофесійному рівні.	

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Роль прикладних методик для розвитку та активізації внутрішніх ресурсів клієнта

Вступ до прикладних методик в соціальній роботі

Мета та завдання прикладних методик в соціальній роботі (мета та завдання прикладних методик; значення прикладних методик для розвитку внутрішніх ресурсів клієнта). Характеристика клієнтів соціальної роботи (відмінність понять «клієнт» та «об'єкт» соціальної роботи; особистість клієнта соціальної роботи у різних підходах та концепціях (психоаналітичний, гуманістичний, біопсихологічний, рольовий та системно-інституціональний підходи; типологія клієнтів; групи клієнтів, що потребують терапевтичного втручання). Психологічні методи та методики в соціальній роботі (застосування соціологічних, педагогічних та психологічних методів в соціальній роботі; характеристика спеціальних методів в соціальній роботі)

Змістовний модуль 2. Методи активного соціально-психологічного навчання в соціальній роботі

Поняття про методи активного соціального психологічного навчання (основні та допоміжні методи; загальне та особливе в них). Групова дискусія як основний метод групової корекції поведінки (види: тематична та біографічна, їх особливості). Допоміжні методи активного соціально-психологічного навчання (психомалюнок; рольова гра; психодрама; психогімнастика; тренінг; їх особливості).

Змістовний модуль 3. Казкотерапія як ефективний метод в соціальній роботі

Сутність методу «Казкотерапія». Основний принцип казкотерапії. Головне завдання казок. Алгоритм підбору (складання) терапевтичної казки. Основні прийоми роботи з казкою (аналіз казок, розповідання казок, переписування казок, постановка казок із допомогою ляльок, малювання за мотивами казки, програвання епізодів казки, складання казок). Рекомендації дорослим щодо складання терапевтичної казки.

Змістовний модуль 4. Застосування прикладних методик в соціальній роботі з різними групами клієнтів.

Пісочна терапія у соціальній роботі. Концепція пісочної терапії Дж. Атертона. Теоретичні положення та методи юнгіанської пісочної терапії. Відображення стадій психічного розвитку людини в процесі побудови пісочних композицій. Дослідження Д. Калф.

Змістовний модуль 5. Лялька у діагностичній і терапевтичній діяльності соціального працівника

Психокорекційна робота казкотерапевта. Створення ляльки як проєктивна методика. «Оживлення» та знайомство з лялькою. Методика психодіагностики із використанням ляльок для дітей, що пережили насилля (Зінов'євої та Михайлової). Ігрова терапія Г. Лендретта.

Змістовний модуль 6. «Зелена кімната» у системі діагностики клієнта соціальної роботи

«Зелена кімната», як сучасна ефективна форма роботи з дітьми, надання соціально-психологічної та правової допомоги дітям уразливих категорій, дітям, які потерпіли від злочинних посягань або стали свідками злочину. Організація «зеленої кімнати»: терапевтичний зал робоче приміщення для працівників служби у справах дітей та залучених спеціалістів. Обладнання «зеленої кімнати»: зручні для дітей меблями, відео- та аудіозаписуюча апаратура, методичні матеріали для роботи з дітьми.

Змістовний модуль 7. Технології виготовлення плакату соціальної реклами

Поняття соціальної реклами та її види. Соціальна реклама, її роль в професійній діяльності соціального працівника (техніки та прийоми при створенні рекламно-інформаційних матеріалів). Форми роботи соціального працівника з різними групами клієнтів під час виготовлення та застосування соціальної реклами.

4. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ до прикладних методик в соціальній роботі	2		<i>раз на два тижні</i>
2	Тема 2.Характеристика клієнтів соціальної роботи			
3	Тема 3. Поняття про методи активного соціального психологічного навчання	1		<i>раз на два тижні</i>
4	Тема 4. Сутність методу «Казкотерапія»	1		<i>раз на два тижні</i>
5	Тема 5. Пісочна терапія у соціальній роботі	1		<i>раз на два тижні</i>
6	Тема 6. Психокорекційна робота казкотерапевта.	1		<i>раз на два тижні</i>

7	Тема 7. Ігрова терапія Г. Лендретта.			
8	Тема 8. «Зелена кімната», як сучасна ефективна форма роботи з дітьми	1		<i>раз на два тижні</i>
9	Тема 9. Поняття соціальної реклами та її види	1		<i>раз на два тижні</i>
10	Тема 10. Специфіка впровадження організаційних форм інститутів інформаційного суспільства в Україні: політичний, економічний, освітній виміри	1		<i>раз на два тижні</i>
Разом		10		

5. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Психологічні методи та методики в соціальній роботі (застосування соціологічних, педагогічних та психологічних методів в соціальній роботі; характеристика спеціальних методів в соціальній роботі)	2		<i>щотижня</i>
2	Групова дискусія як основний метод групової корекції поведінки (види: тематична та біографічна, їх особливості).	2		<i>щотижня</i>
3	Допоміжні методи активного соціально-психологічного навчання (психомалюнок; рольова гра; психодрама; психогімнастика; тренінг; їх особливості)	2		<i>щотижня</i>
4	Основні прийоми роботи з казкою (аналіз казок, розповідання казок, переписування казок, постановка казок із допомогою ляльок, малювання за мотивами казки, програвання епізодів казки, складання казок). Рекомендації дорослим щодо складання терапевтичної казки.	2		<i>щотижня</i>
5	Відображення стадій психічного розвитку людини в процесі побудови пісочних композицій. Теоретичні положення та методи юнґіанської пісочної терапії. Дослідження Д. Калф.	2		<i>щотижня</i>
6	Створення ляльки як проєктивна методика.	2		<i>щотижня</i>
7	Методика психодіагностики із використанням ляльок для дітей, що пережили насилля (на прикладі українських біженців)	2		<i>щотижня</i>
8	Організація «зеленої кімнати»: терапевтичний зал робоче приміщення для працівників служби у справах дітей та залучених спеціалістів. Обладнання «зеленої кімнати»	2		
9	Соціальна реклама, її роль в професійній діяльності соціального працівника (техніки та прийоми при створенні рекламно-інформаційних матеріалів).			
10	Форми роботи соціального працівника з різними групами клієнтів під час виготовлення та застосування соціальної реклами.			
Разом		20		

6. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Групи клієнтів, що потребують терапевтичного втручання. Розвиток та активізація внутрішніх ресурсів клієнта як одне з першочергових завдань соціального працівника. Ефективні форми та засоби мистецтва для роботи з різними групами клієнтів. Значення художньої діяльності для розвитку фізіологічних та психічних навичок клієнтів.	17	
2	Методи активного соціально-психологічного навчання з клієнтами соціальної роботи (групова дискусія, психомалюнок, рольова гра, психодрама, психогімнастика). Сутність арт-терапії (поняття, мета, форми, функції) та її роль у соціальній роботі. Арт-терапія як метод впливу на психоемоційний і фізичний стан клієнтів соціальної роботи. Особливості застосування різновидів арт-терапії з клієнтами соціальної роботи.	17	
3	Систематизація кольору та його значення у роботі соціального працівника. Поняття композиції як основи художнього твору та її значення у соціальній роботі. Технологія виготовлення терапевтичної аплікації. Аплікація: поняття, види, її роль у соціальній роботі.	17	
4	Ліплення та його роль для роботи з різними категоріями клієнтів. Поняття ліплення, матеріали для ліплення. Методика роботи з пластиліном. Ліплення з тіста та особливості його застосування з різними категоріями клієнтів соціальної роботи.	17	
5	Роль психогімнастики в соціальній роботі. Технологія проведення ігрових технік з дітьми вулиці. Казкотерапія та її роль в соціальній роботі. Психомалюнок та його роль в соціальній роботі	19	
Разом		87	

Види і зміст поточних контрольних занять

№ зміст. модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Опитування, тести	Адреса тесту: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=424987	2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна	4

			Тест: мах 2 бали	
	Інформальна освіта	Отримання сертифікату за проходження курсу «Навчання навичок управління стресом у практиці соціальної роботи та надання соціальних послуг», ліцензованого Міністерством соціальної політики України. Адреса курсу: https://socialacademy.gov.ua/md/course/view.php?id=198	Наявність сертифікату	5
2	Опитування, тести	Адреса завдання: https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=322154	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	6
3	Есе	Адреса для розміщення есе: https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=332756		3
4	Модульний контроль (опитування, тести)	Адреса тесту: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=205813	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна	10
5	Складання плану терапевтич. заняття		6 балів – терапевтичне заняття пройшло апробацію 5 балів - глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання.	6

			<p>Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали - глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань</p> <p>3 бали - студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>2 бали - студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна</p>	
	Інформальна освіта	<p>Отримання сертифікату за проходження курсу «Надання соціальних послуг екстренно (кризово)», ліцензованого Міністерством соціальної політики України. Адреса курсу: https://socialacademy.gov.ua/md/mod/socorm/player.php?a=10&currentorg=articulate_rise&scoid=20</p>	Наявність сертифікату	5
6	Опитування, тести	<p>Адреса завдання: https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=332757</p>	<p>3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 3 бали</p>	6
7	План тренінгу		<p>5 балів - глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p>	5

			<p>Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали - глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань</p> <p>3 бали - студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>2 бали - студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна</p>	
	Модульний контроль (опитування, тести)	Адреса тесту: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=205815	<p>3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна</p>	10
	ІДЗ	<p>Індивідуальне завдання передбачає такі види робіт: рецензування книжок, статей з наукових проблем прикладних методик в соціальній роботі</p> <p><i>або</i></p> <p>виконання творчої роботи: написання повного плану-сценарію тренінгу з використанням методик арт-терапії та його апробація і презентація результатів; розробка ігрових технік; підготовка схем, таблиць, презентацій до тем курсу; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих тем з дисципліни</p> <p><i>або</i></p> <p>підготовка різних творчих робіт, що стосуються тем дисципліни, які</p>	<p>20 – студент має в наявності план тренінгу з використанням прикладних методик соціальної роботи, аналіз даних тренінгу, фотозвіт апробації, чітку авторську позицію та відповідь.</p> <p>15 – студент має в наявності план тренінгу з використанням прикладних методик соціальної роботи, чітку авторську позицію та відповідь.</p> <p>10 – студент має в наявності план тренінгу з використанням прикладних методик соціальної роботи.</p> <p>5 – план тренінгу нечіткий, відповідь фрагментарна.</p>	20

		пов'язані з прикладними методиками в соціальній роботі. Кожна із схем, таблиць, презентацій, виконання творчих робіт несе певне навантаження та залишається у свідомості студента в узагальненому та систематизованому вигляді. Наочно-образне мислення дозволяє студентам легше, системніше та прочніше запам'ятати навчальний матеріал під час підготовки індивідуального завдання.		
Всього				80

2. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Теоретичне завдання (тестування)	<p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Групи клієнтів, що потребують терапевтичного втручання. 2. Розвиток та активізація внутрішніх ресурсів клієнта як одне з першочергових завдань соціального працівника. 3. Ефективні форми та засоби мистецтва для роботи з різними групами клієнтів. 4. Значення художньої діяльності для розвитку фізіологічних та психічних навичок клієнтів. 5. Методи активного соціально-психологічного навчання з клієнтами соціальної роботи (групова дискусія, психомалюнок, рольова гра, психодрама, психогімнастика). 6. Сутність арт-терапії (поняття, мета, форми, функції) та її роль у соціальній роботі. 7. Арт-терапія як метод впливу на психоемоційний і фізичний стан клієнтів соціальної роботи. 8. Особливості застосування різновидів арт-терапії з клієнтами соціальної роботи. 9. Кольоровознавство та його терапевтична роль у соціальній роботі з клієнтами. 10. Систематизація кольору та його значення у роботі соціального працівника. 11. Поняття композиції як основи 	<p>10-9 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>8-7 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>6-5 балів – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>4-3 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>2-1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	10

	<p>художнього твору та її значення у соціальній роботі.</p> <p>12. Натюрморт як жанр живопису та його роль у соціальній роботі.</p> <p>13. Технології малювання натюрморту акварельними фарбами. 14. Технології малювання натюрморту акварельними фарбами. 15. Особливості використання плакатного шрифту гуашшю.</p> <p>16. Технологія виготовлення аплікації.</p> <p>17. Аплікація: поняття, види, її роль у соціальній роботі.</p> <p>18. Аплікація з природного матеріалу, особливості її застосування.</p> <p>19. Роль аплікаційної діяльності для роботи з різними категоріями клієнтів.</p> <p>20. Ліплення та його роль для роботи з різними категоріями клієнтів.</p> <p>21. Поняття ліплення, матеріали для ліплення.</p> <p>22. Методика роботи з пластиліном.</p> <p>23. Ліплення з тіста та особливості його застосування з різними категоріями клієнтів соціальної роботи.</p> <p>24. Різана та рвана аплікація, особливості її застосування в соціальній роботі.</p> <p>25. Роль психогімнастики в соціальній роботі.</p> <p>26. Технологія проведення ігрових технік з дітьми вулиці. 27. Казкотерапія та її роль в соціальній роботі.</p> <p>28. Психомалюнок та його роль в соціальній роботі.</p>		
	Тести - 20 питань, розміщені у Moodle.	0,5 бала за кожен правильну відповідь. На проходження тесту дається 15 хвилин і одна спроба	10
Усього за підсумковий семестровий контроль			20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Навчальні посібники:

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Навчальний посібник. Львів: Світ, 2013. 280 с.
2. Арт-терапія засобами кольору : метод. рек. до вивчення курсу «Арт-терапія» для студ. ВНЗ спеціальності «Психологія» за ред. І.Г. Черкесової. Миколаїв : ІЛІОН, 2015. 68 с.
3. Волкотруб І. Т. Основи художнього конструювання. підручник для худож. навчаль. закладів. 2-е вид., перероб и доп. Київ: Вища школа, 2019. 191 с.
4. Капська А.Й. Соціальна робота: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 328 с.
5. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамати. К.: Школа, 2020. 250 с.
6. Ковальчук Т. И., Резниченко И.И. Види художньої роботи з папером. Одеса: Астропринт, 2019. 230 с.
7. Соціальна робота: технологічний аспект: Навчальний посібник За ред. проф. А. Й. Капської. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 352 с.
8. Теорії і методи соціальної роботи: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Мигович. К.: Академвидав, 2015. 328 с.
9. Антонович Є.А. Педагогічне керівництво образотворчою діяльністю школярів: курс лекцій. Івано-Франківськ: Прикарпатський університет, 2020. 350 с.
10. Білецький П. О. Мова образотворчих мистецтв. Київ: Школа, 2019. 435 с.

Додаткова:

11. Барташнікова І.А., Барташніков О.О. Розвиток уяви та творчих здібностей у дітей 5-7 років. Тернопіль: Богдан, 1998. 290 с.
12. Ганжа П.О. Таємниці українського ремесла. К.: Мистецтво, 1996. 280 с.
13. Капська А.Й. Соціальна робота: деякі аспекти соціальної роботи із дітьми та молоддю. К.: УДЦ ССМ, 2002. 365 с.
14. Ковальов О. Є. Методика викладання декоративного мистецтва у початковій школі: Навчальний посібник для вузів. Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 1997. 204 с.
15. Павельчук І. Дистанція відведеного часу *Образотворче мистецтво*. 2007. № 4 (64). С. 24-29.
16. Підготовка волонтерів до роботи з дітьми з обмеженими функціональними можливостями Безпалько О.В., Едель С. В. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2001. 265 с.
17. Сензюк П. К. Композиція в декоративному мистецтві. К.: Школа, 1988. 370 с.
18. Щербакова К. В., Петрочко Ж. В. Реабілітація дітей з функціональними обмеженнями / За ред. проф. А. Й. Капської. — К.: ДЦССМ, 2002. – 365 с.

Інформаційні ресурси

19. Інформаційний відділ концептуального порталу «ВсЕМинфо» / Соціальна реклама в картинках. Антитютюнові плакати. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vseminfo.ru/news/2010/05/28/news_41.html

20. «Мій компас» / М'які іграшки своїми руками. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://moikompas.ru/compas/igrushka>

21. Портал для всієї сім'ї / Як зробити красиву м'яку іграшку [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://bebi.lv/otdih-i-dosug-s-detjmi/mjagkie-igrushki-svoimi-rukami-i-vykrojki-mjagkih>
<http://bebi.lv/otdih-i-dosug-s-detjmi/mjagkie-igrushki-svoimi-rukami-i-vykrojki-mjagkih-igrushek.html>

22. Фільм О. В. Казкотерапія в соціально-педагогічній практиці / О. В. Фільм // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. стат. / голов. ред. Л.І.Міщик. – Запоріжжя, 2008. – №1. – С. 225-230. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/pedagogichni/2008_1/vypusky/2008-2606/fil.pdf

10. РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на максимальну практику використання англійської мови. Очікується, що і викладач, і студенти в аудиторії постійно послуговуватимуться англійською, не залежно від рівня володіння мовою. Будь ласка, беріть участь у обговоренні, навіть якщо соромитесь чи не впевнені у своїх знаннях!

Завдання мають бути виконані перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

---

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/yabyk4ad>. *Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти* (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8ggt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84

(щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будьласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua> Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>